

СТАНОВИЩЕ

от доц.д-р Дияна Петкова, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, ФЖМК.....
(научна длъжност, научна степен, име, фамилия, образователна/научна институция)

за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.5.
Обществени комуникации и информационни науки

с дисертационен труд на тема: „Дигитална комуникация и политическо влияние – нравственият
смисъл на комуникационните технологии”,

представен от Борис...Росенов...Стоянов....., редовен докторант в катедра
„Комуникация, връзки с обществеността и реклама“..... на Факултета по журналистика и масова
комуникация

с научен ръководител: проф.д-р Николай Михайлов.....

I. Оценка на качествата на дисертационния текст

Дисертационният труд, представен от Борис Росенов Стоянов, е посветен на актуален проблем, който през последните години придобива все по-голяма значимост и обхват поради глобалната пандемия от Ковид-19 и акцента върху дигиталната комуникация. Глобализацията и непрекъснатото усъвършенстване на комуникационните технологии допринасят за появата на дигитални платформи, като Инстаграм, Тик Ток и др, където публичната комуникация се индивидуализира. Именно чрез тази персонализация на дигиталната комуникация, се очертават и нови стратегии за убеждаване и влияние. Така се повдигат и множество въпроси за нравствения смисъл на съвременните комуникационни технологии. Като извежда на преден план моралните дилеми на комуникацията, дисертацията предлага нови гледни точки на стария, но заедно с това и актуален, въпрос за етиката в публичната комуникация. Дисертационният труд е много добре структуриран в три основни глави и демонстрира познаване на научната литература по проблема, както в България, така и в чужбина.

Първа глава предлага теоретична рамка на изследването и се съсредоточава върху политическото влияние в дигиталната комуникация. Специално внимание е обърнато на дигитални платформи като Instagram, Youtube, LinkedIn, които се предпочитат от редица политици и общественици и се превръщат в истинска сцена на тяхната публична изява, особено във времената на пандемия. Специален екцент е поставен върху политическата кампания на Доналд Тръмп и избора му за президент на САЩ. Добре известен за всички факт е, че както по време на кандидат-президентската си кампания, така и по време на президентството си, американският президент активно използва Туитър, за да споделя мненията си с обществеността за важни за САЩ проблеми. Борис Стоянов разглежда и изключително важния проблем за субсидирането на кандидат-президентските кампании и произтичащите от това морални казуси. В България най-популярен и предпочитан от политиците се оказва, че все още е Фейсбук. Това е валидно и за бившия министър-председател от партия „Герб“ Бойко Борисов, който често демонстративно избягва официалните пресконференции, но редовно публикува обръщенията си към своите избиратели във Фейсбук. И тук бих искала да отправя и един конкретен въпрос към Борис Стоянов. На какво се дължи предпочитанието към дигиталните платформи от страна на български политици като Борисов, които често заедно с това демонстрират и пренебрежение към традиционните пресконференции и журналистически интервюта? Какъв ефект има този избор върху изграждането на имиджа на българския политик?

Във втора глава фокусът на внимание се насочва към комуникационното влияние посредством медиуми. Анализът се съсредоточава върху политическото говорене в дигитална среда, както и върху реториката и похватите на убеждаване. Поставя се ударение върху моралния проблем за истинността, както и върху свързаните с него въпроси за политическите свободи и отговорности. Не по-малко важни

са и визуалните възприятия и влияние в дигиталните платформи и социалните мрежи. Въз основа на своя анализ авторът достига и до важен извод за особеностите на визуалната комуникация, а именно, че често по-голямо въздействие върху аудиторията има начинът, по който се отправя дадено съобщение, отколкото самото съобщение, независимо от неговата истинност или значимост.

Тези наблюдения придобиват още по-голяма конкретика в следващата, трета глава, посветена на анализ на конкретни примери от комуникацията. Въз основа на анализа Борис Стоянов заключава, че българските политици не са достатъчно подготвени да общуват коректно в дигиталното пространство. Макар че на пръв поглед такъв извод може да изглежда краен, редица детайли потвърждават подобни обобщения, а именно: липсата на политическа култура, черният ПР, или очернянето на противника, като често използван похват в България, и неяснотите във връзка със самата концепция за „политическа свобода“. Показателни в това отношение са казусите, предложени в трета глава. Въз основа на анализите на публикации на Министерство на здравеопазването, Министерство на отбраната, Бойко Борисов, Тошко Йорданов, Иван Гешев и др. Борис Стоянов достига до извода, че политическите субекти често проявяват некомпетентност, свързана с общуването в Интернет. Това твърдение се подчертава и в заключението, където се извеждат и основните опасности при филтрирането онлайн. Интересно за мен е и наблюдението, че политическата комуникация става все по-неформална, което според дисертанта би могло да доведе до непоправими щети върху възприятията на аудиторията.

Още веднъж ще подчертая, че текстът е много добре организиран и представен, а избраният метод – анализ на случаи – дава възможност проблемът за политическата комуникация в дигиталното пространство да се изследва в дълбочина и да се изведат важни заключения. Ясно личи широката осведоменост на Борис Стоянов. В езиково-стилово отношение текстът е добър, а авторефератът е в съответствие с текста на дисертационния труд.

II. Приноси на дисертационното изследване

Един от същественият приноси на дисертацията е ситуирането на стария проблем за етиката в политическата комуникация в принципно нов контекст, предопределен от развитието на дигиталните технологии в съвременния свят. Дигитализацията на публичната комуникация създава нови възможности за таргетиране на аудиторията, но в същото време поражда и нови, различни предпоставки за политически и репутационни кризи. Така дисертацията е посветена на недостатъчно изследван в България до този момент проблем и обогатява със своя анализ съществуващи вече теории. Анализът на случаи, използван като основен метод в дисертационния труд, добавя в текста необходимата конкретна приложност на основните тези.

III. Бележки и препоръки

Накрая бих отправила по-скоро препоръка, отколкото забележка. При публикуването на настоящия труд бих препоръчала да се подчертае по-ясно конкретното приложение на комуникационните модели в анализа на случаи, още повече че тези модели са посочени в автореферата като съществен принос на дисертацията.

IV. Публикации и участия в научни форуми

Представено е участие в седем научни и професионални форума, свързани с публичната и дигитална комуникация. Борис Стоянов има и необходимия брой публикации по темата на дисертацията. С това са изпълнени изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ за апробиране

и оповестяване на резултатите от изследването според чл. 5, т. 5 и са покрити минималните национални изисквания по чл. 63, ал. 1, т. 4 и чл. 69, ал. 3.

V. Заключение

Поради всичко изложено по-горе заявявам ясно и нееднозначно мнение на Борис Стоянов да се присъди образователната и научна степен „доктор“.

Дата: 29.10.2022

Рецензент:

/доц д-р Дияна Петкова/